

Дмитро Лук'янець

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри державно-правових дисциплін
Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна
(м. Харків, Україна)
dimluk@meta.ua

УДК 342.9

СМИСЛОВІ КОЛІЗІЇ У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ КОДЕКСУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ

АНОТАЦІЯ. Процесуальні закони, на підставі яких здійснюються усі види судочинства, повинні відповідати низці вимог, однією з яких є відсутність смислових колізій у змісті таких законів. Натомість здійснена законодавцем спроба уніфікації процесуальних засад адміністративного, цивільного та господарського судочинства призвела до виникнення численних колізій у новій редакції Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України). Це пов'язано, певною мірою, зі специфікою завдань адміністративного судочинства, особливостями предмета публічно-правових спорів, а також правовим статусом учасників відповідних справ.

Метою статті є виявлення смислових колізій у змісті нової редакції КАС України та аналіз їх можливого впливу на процес здійснення правосуддя в адміністративних справах.

Виявлено колізії, пов'язані з визначенням завдань адміністративного судочинства, які полягають у тому, що мета адміністративного судочинства в деяких видах адміністративних справ за своїм змістом суперечить таким завданням. Такими, зокрема, можна вважати справи за зверненнями суб'єктів владних повноважень. На прикладі аналізу змісту термінів “судове рішення” та “рішення суду” встановлено колізії термінологічного типу. Колізії, пов'язані з проблемами застосування в адміністративному судочинстві аналогії закону та аналогії права, розглянуто з погляду виникнення ризику подвійного тлумачення відповідних норм КАС України. Описано приховану колізію, яка стосується способів виконання судових рішень органами місцевого самоврядування. Виявлено смислові колізії, що мають місце стосовно представництва у суді окремих видів суб'єктів владних повноважень, зокрема органів місцевого самоврядування, а також можливості вирішення публічно-правових спорів шля-

© Дмитро Лук'янець, 2018

Дмитро Лук'янець

хом примирення. На підставі аналізу змісту існуючих смислових колізій поставлено під сумнів необхідність деяких аспектів уніфікації різних за своєю природою видів судочинства.

На підставі дослідження виявлених колізій зроблено висновок про те, що частина з них, зокрема ті, які стосуються завдань адміністративного судочинства та застосування аналогії закону й аналогії права, можуть ускладнити процес здійснення адміністративного судочинства, а отже, мають бути подолані шляхом внесення відповідних змін та доповнень до чинного КАС України, що сприятиме підвищенню якості здійснення цього виду правосуддя.

Ключові слова: адміністративне судочинство; публічно-правовий спір; смислові колізії; колізії в адміністративному судочинстві.

Однією з найбільших проблем сучасного вітчизняного законодавства є проблема забезпечення його належної якості. Якість законодавства значною мірою пов'язана з низкою вимог щодо повноти регулювання, ясності та чіткості викладення змісту норм, відсутності колізійних положень тощо. Що ж стосується актів процесуального законодавства, зокрема процесуальних кодексів, на підставі яких здійснюються усі види судочинства, то вимоги до їхньої якості мають бути найвищими.

У межах здійснення судової реформи в Україні були досить суттєво оновлені акти процесуального законодавства, зокрема, прийнятий Закон України "Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів"¹. За допомогою цього Закону зроблено спробу певною мірою уніфікувати процесуальні засади різних видів судочинства, насамперед цивільного, господарського та адміністративного. Однак така уніфікація, на нашу думку, викликала низку нових проблем, а саме проблему наявності у тексті оновлених кодексів смислових (змістовних) колізій.

Оскільки переважної більшості виявлених смислових колізій не існувало у попередній редакції Кодексу адміністративного судочинства України² (далі – КАС України), відповідна проблема не була предметом уваги науковців, а відтак не була відображена у науковій літературі. З огляду на це можна стверджувати про певну новизну обраного напрямку дослідження.

www.pravoua.com.ua

¹ Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2147-VIII. *Голос України*. 2017. № 221-222.

² Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.

Метою дослідження є виявлення смислових колізій у змісті нової редакції КАС України та аналіз їх можливого впливу на процес здійснення правосуддя в адміністративних справах.

Передусім варто звернути увагу на певну невідповідність між завданнями адміністративного судочинства та обсягом юрисдикції адміністративних судів. Ця колізія є не просто смисловою, а, значною мірою, концептуальною, оскільки саме завдання адміністративного судочинства не просто окреслюють його межі, а й закладають ідею, яка визначає особливості цього виду судочинства відносно інших.

Відповідно до ст. 2 “Завдання та основні засади адміністративного судочинства” КАС України:

Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб’єктів владних повноважень³.

Цією нормою чітко визначені межі адміністративного судочинства і сформульовано головну ознаку публічно-правового спору, завдяки якій він набуває якості публічно-правового і потрапляє у сферу саме адміністративного судочинства. Ця ознака полягає у тому, що сутність такого спору завжди має бути пов’язана з неправомірними рішеннями, діями або бездіяльністю суб’єктів владних повноважень.

Проте стаття 19 КАС України, яка визначає перелік справ, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів, містить такі види справ, вирішення яких перебуває за межами змісту задекларованих вище завдань адміністративного судочинства. Зокрема, до таких справ можна віднести справи у спорах між суб’єктами владних повноважень із приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень (п. 3 ч. 1 ст. 19); справи у спорах, що виникають із приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів (п. 4 ч. 1 ст. 19); справи за зверненням суб’єкта владних повноважень у випадках, коли право звернення до суду для вирішення публічно-правового спору надано такому суб’єкту законом (п. 5 ч. 1 ст. 19)⁴.

Перші два види справ взагалі не пов’язані з захистом прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від по-

³ Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV (у редакції Закону України від 3 жовтня 2017 р. № 2147-VIII). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 05.01.2018).

⁴ Там само.

Дмитро Лук'янець

рушень з боку суб'єктів владних повноважень. Що стосується справ за зверненням суб'єкта владних повноважень, то тут дійсно зачіпаються права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, але у таких справах предметом адміністративного позову є звернення суб'єкта владних повноважень щодо застосування адміністративним судом певних обмежуючих чи обтяжуючих заходів до фізичних чи юридичних осіб.

Наприклад, у справах про обмеження права на свободу мирних зібрань суб'єкт владних повноважень звертається до адміністративного суду з позовом про заборону проведення мітингу чи іншого масового заходу. Суб'єкт владних повноважень у цьому разі взагалі не порушує жодних прав чи свобод, а тягар прийняття рішення про заборону масового заходу лягає саме на адміністративний суд. Не йдеться про захист фізичних осіб від порушень із боку суб'єкта владних повноважень, оскільки цей суб'єкт не приймає жодних рішень і не вчиняє жодних дій. Натомість рішення про заборону приймає суд, а суб'єкт владних повноважень повинен його виконати.

Власне, не було б нічого страшного, якби зазначена колізія обмежувалася лише змістом цих статей. Однак у ч. 4 ст. 242 КАС України, яка має назву “Законність і обґрунтованість судового рішення”, прямо зазначено, що ‘судове рішення має відповідати завданню адміністративного судочинства, визначеному цим Кодексом’⁵. Очевидно, така відповідність є елементом законності й обґрунтованості судового рішення. Відтак суддя у судовому рішенні має обґрунтувати, що його рішення відповідає завданню адміністративного судочинства. Якщо для справ, де відповідачем є суб'єкт владних повноважень, це зробити досить легко, то для справ за зверненнями суб'єктів владних повноважень це стає проблемою.

Смислово колізію іншого виду утворюють окремі норми, які використовуються у КАС України для визначення термінів. Це стосується, наприклад, співвідношення термінів “судове рішення” і “рішення суду”. На перший погляд може здатися, що йдеться про так звану “гру слів”, але за кожним законодавчо закріпленим терміном криється певне правове явище, зміст якого залежить від точності його визначення.

Відповідно до ст. 4 КАС України ‘судове рішення – рішення, постановва, ухвала суду будь-якої інстанції’, а ‘рішення суду – рішення суду першої інстанції, в якому вирішуються позовні вимоги’⁶. Із цього випливає, що словосполучення “рішення суду” і “судове рішення” є самостійними термінологічними одиницями і можуть використовуватися тільки у від-

⁵ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

⁶ Там само.

повідному значенні. Натомість далі у ст. 4 міститься визначення поняття “постанова”: ‘Постанова – письмове рішення суду апеляційної або касаційної інстанції в адміністративній справі, у якому вирішуються вимоги’⁷. З огляду на визначений вище зміст поняття “рішення суду”, воно не може бути використане для характеристики такого процесуального акта, як постанова, оскільки термін “рішення суду” чітко прив’язаний до процесуальної діяльності суду першої інстанції, а термін “постанова” – до процесуальної діяльності судів апеляційної чи касаційної інстанцій.

Так само не можна було використовувати термін “рішення суду” для визначення поняття “ухвала”. Відповідно до ст. 4 КАС України ‘ухвала – письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, яким вирішуються питання, пов’язані з процедурою розгляду адміністративної справи, та інші процесуальні питання’⁸. Тобто тут повторюється помилка, допущена у визначенні терміна “постанова”.

Зрозуміло, що існування цієї колізії не може суттєво вплинути на якість адміністративного судочинства і її можна віднести до недоліків юридичної техніки. Однак наступна колізія вже є більш серйозною і може мати негативні наслідки.

У новій редакції КАС України міститься ст. 7 “Джерела права, які застосовуються судом”. У попередній редакції КАС України аналогічний зміст мала ст. 9 “Законність”, але в новій редакції з’явилася суттєва відмінність. Так, у ч. 6 ст. 7 зазначено:

У разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (аналогія закону), а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (аналогія права). Аналогія закону та аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування⁹.

Фактично цією нормою створена колізія, яка полягає у тому, що, з одного боку, закон дозволяє для вирішення справи використовувати аналогію закону та аналогію права, а з другого – усуває можливості для їх використання положенням про те, що аналогія закону та аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень і способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування.

Наприклад, досить поширеними є ситуації, коли громадянину надано певне суб’єктивне право, відповідному суб’єкту владних повноважень надані повноваження щодо забезпечення реалізації цього суб’єктивно-

⁷ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

⁸ Там само.

⁹ Там само.

Дмитро Лук'янець

го права, але відсутня процедура, тобто спосіб, у який має діяти суб'єкт владних повноважень. Використовуючи аналогію закону, суд міг би вирішити справу шляхом зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити дії відповідно до процедури, через яку реалізується схоже право, тобто визначити у судовому рішенні спосіб дії суб'єкта владних повноважень. Однак зараз, відповідно до ст. 7 КАС України, суд такої можливості позбавлений.

Можна погодитися, що суд не може наділяти суб'єкта владних повноважень будь-якими повноваженнями за аналогією, але визначити у судовому рішенні спосіб його дій за аналогією було б цілком можливим.

Інша річ, що суд, дійсно, не може застосовувати аналогію закону та аналогію права при визначенні підстав, меж повноважень і способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування у межах дослідження обставин справи відповідно до вимог ч. 2 ст. 2 КАС України. Однак при вирішенні справи по суті можливість застосування аналогії має залишитися.

Ще одна смислова колізія стосується інституту представництва в адміністративному судочинстві в частині представництва інтересів суб'єктів владних повноважень, і перший аспект цієї колізії пов'язаний із представництвом у справах за зверненнями суб'єктів владних повноважень.

Відповідно до ч. 3 ст. 43 КАС України:

Здатність особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов'язки, у тому числі доручати ведення справи представникові (адміністративна процесуальна дієздатність), належить органам державної влади, іншим державним органам, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування, їх посадовим і службовим особам, підприємствам, установам, організаціям (юридичним особам)¹⁰.

Цілком очевидно, що внаслідок особливостей свого правового статусу орган державної влади чи орган місцевого самоврядування не може особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов'язки. Як правило, правом виступати від імені органу в різноманітних відносинах наділяється його керівник. Це положення підтверджується і нормою ч. 4 ст. 55 КАС України, відповідно до якої «державна, територіальна громада бере участь у справі через відповідний орган державної влади, орган місцевого самоврядування відповідно до його компетенції, від імені якого діє його керівник або представник»¹¹.

¹⁰ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

¹¹ Там само.

Зі змісту зазначених статей випливає, що особиста участь органу державної влади чи органу місцевого самоврядування в адміністративному судочинстві здійснюється через його керівника. Що ж стосується представника, то відповідно до ч. 1 ст. 57 КАС України представником у суді може бути адвокат або законний представник.

Випадки залучення законного представника обмежуються вимогами ст. 56 КАС України і в розумінні цього Кодексу орган державної влади чи орган місцевого самоврядування не можуть мати законних представників. Відтак залишається лише представництво за допомогою адвоката.

Розглянемо конкретну ситуацію. Відповідно до ст. 267 КАС України:

Право звернутися з адміністративним позовом про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності мають органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які відповідно до закону можуть викупувати ці об'єкти для суспільних потреб¹².

Уявімо, що до суду з відповідним позовом звертається орган місцевого самоврядування. Органом місцевого самоврядування, з урахуванням положень Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”¹³, може виступати або сільська, селищна, міська рада, або їх виконавчий комітет. Але тут виникає проблема: цей Закон не оперує поняттям “керівник”. Місцеву раду та її виконавчий комітет очолює, відповідно, сільський, селищний чи міський голова, але він не є керівником цих органів, оскільки і рада, і виконавчий комітет є органами колегіальними. Відтак відповідно до положень КАС України представником органу місцевого самоврядування у зазначених справах може бути тільки адвокат.

Відповідно, виникає колізія з нормами ч. 1 ст. 55 КАС України, де ‘сторона, третя особа в адміністративній справі, а також особа, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи, може брати участь у судовому процесі особисто (самопредставництво) та (або) через представника’¹⁴. Фактично органи місцевого самоврядування позбавлені права брати участь у судовому процесі через самопредставництво.

Ще одним прикладом смислової колізії є норми КАС України щодо забезпечення позову. Власне як колізійний можна розглядати один аспект діяльності суду щодо забезпечення адміністративного позову, а саме

¹² Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

¹³ Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 05.01.2018).

¹⁴ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

Дмитро Лук'янець

положення ч. 2 ст. 150, відповідно до якого забезпечення позову допускається до пред'явлення позову.

Цілком очевидно, що позов набуває якостей позову з того моменту, коли відповідна позовна заява подана до суду. Згідно зі ст. 168 КАС України 'позов пред'являється шляхом подання позовної заяви в суд першої інстанції, де вона реєструється та не пізніше наступного дня передається судді'¹⁵. Інакше кажучи, вимоги, викладені у позовній заяві, стають позовом із моменту подання такої заяви до суду. Очевидно, що не можна вживати будь-яких заходів щодо забезпечення позову до виникнення такого позову як юридичного факту.

У цьому контексті варто звернути увагу на ще один момент. Відповідно до ч. 5 ст. 154 КАС України 'про забезпечення позову або про відмову у забезпеченні позову суд постановляє ухвалу'¹⁶, а згідно з ч. 3 ст. 150 КАС України 'ухвалу про забезпечення позову постановляє суд першої інстанції, а якщо розпочато апеляційне провадження, то таку ухвалу може постановити суд апеляційної інстанції'¹⁷. У статті 4 КАС України визначено, що 'ухвала – письмове або усне рішення суду будь-якої інстанції в адміністративній справі, яким вирішуються питання, пов'язані з процедурою розгляду адміністративної справи, та інші процесуальні питання'¹⁸. Тобто ухвала про забезпечення позову може постановлятися судом виключно в межах адміністративної справи, а відповідно до ст. 4 КАС України 'адміністративна справа – переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір'¹⁹. Відтак ухвала як судове рішення може бути прийнята лише в межах вже переданого на вирішення адміністративного суду публічно-правового спору.

Зі свого боку публічно-правовий спір можна вважати переданим на вирішення адміністративного суду лише після того, як суддя відкриє відповідне провадження. Однак згідно з ч. 2 ст. 171 КАС України суддя 'відкриває провадження в адміністративній справі на підставі позовної заяви, якщо відсутні підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення чи відмови у відкритті провадження у справі'²⁰.

Таким чином, і в цьому випадку очевидно є наявність смислової колізії.

І, нарешті, варто звернути увагу на ще одну принципово важливу колізію, пов'язану з наявністю в КАС України інституту примирення сторін. Відповідно до ч. 1 ст. 190:

www.pravoua.com.ua

¹⁵ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

¹⁶ Там само

¹⁷ Там само

¹⁸ Там само.

¹⁹ Там само.

²⁰ Там само.

Сторони можуть повністю або частково врегулювати спір на підставі взаємних поступок. Примирення сторін може стосуватися лише прав та обов'язків сторін. Сторони можуть примиритися на умовах, які виходять за межі предмета спору, якщо такі умови примирення не порушують прав чи охоронюваних законом інтересів третіх осіб. Умови примирення не можуть суперечити закону або виходити за межі компетенції суб'єкта владних повноважень²¹.

Річ у тому, що у цій нормі не враховано реальних можливостей щодо поступок із боку обох сторін публічно-правового спору. Оцінка рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень відбувається, як правило, у межах дискретних суджень: чи є рішення правомірним або неправомірним, чи є дія законною або незаконною тощо. Власне, такий характер мають і позовні вимоги. Відповідно, і рішення суду формулюються відносно таких суджень. Щоб переконатися у цьому, достатньо проаналізувати положення ч. 2 ст. 245 КАС України, відповідно до якої:

У разі задоволення позову суд може прийняти рішення про:

- 1) визнання протиправним та нечинним нормативно-правового акта чи окремих його положень;
- 2) визнання протиправним і скасування індивідуального акта чи окремих його положень;
- 3) визнання дій суб'єкта владних повноважень протиправними та зобов'язання утриматися від вчинення певних дій;
- 4) визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії;
- 5) встановлення наявності чи відсутності компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень;
- 6) прийняття судом одного з рішень, зазначених у пунктах 1–4 цієї частини, та стягнення з відповідача – суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, заподіяної його протиправними рішеннями, дією або бездіяльністю;
- 7) тимчасову заборону (зупинення) окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян;
- 8) примусовий розпуск (ліквідацію) об'єднання громадян;
- 9) примусове видворення іноземця чи особи без громадянства за межі України;
- 10) інший спосіб захисту прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, який не суперечить закону і забезпечує ефективний захист таких прав, свобод та інтересів;

²¹ Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

Дмитро Лук'янець

- 11) затримання іноземця або особи без громадянства з метою ідентифікації та (або) забезпечення примусового видворення за межі території України або про продовження строку такого затримання;
- 12) затримання іноземця або особи без громадянства до вирішення питання про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту в Україні;
- 13) затримання іноземця або особи без громадянства з метою забезпечення її передачі відповідно до міжнародних договорів України про реадмісію;
- 14) звільнення іноземця або особи без громадянства на поруки підприємства, установи чи організації;
- 15) зобов'язання іноземця або особи без громадянства внести заставу²².

Інакше кажучи, специфіка адміністративних справ, обумовлена завданнями адміністративного судочинства, не дає можливості приймати паліативні рішення. Натомість, якщо законом передбачена можливість поступок у публічно-правовому спорі, зокрема з боку суб'єктів владних повноважень, то такий суб'єкт повинен мати визначену його повноваженнями та компетенцією можливість зробити такі поступки.

Зважаючи на такий, так би мовити, “дискретний” характер оцінки результатів діяльності суб'єктів владних повноважень, поступки з боку суб'єктів владних повноважень уявляються практично неможливими або будуть мати характер визнання позову. Крім того, поступки з боку позивача, тобто фізичної чи юридичної особи, будуть мати характер відмови від позову.

Цікаво, що ст. 245 КАС України містить дещо незвичну колізію. Її можна назвати “прихованою колізією”, оскільки вона проявляється у процесі з'ясування способу виконання судового рішення для окремих видів суб'єктів владних повноважень. Так, відповідно до ч. 4 ст. 245 КАС України, у випадку, визначеному у п. 4 ч. 2 цієї статті:

Суд може зобов'язати відповідача – суб'єкта владних повноважень прийняти рішення на користь позивача, якщо для його прийняття виконано всі умови, визначені законом, і прийняття такого рішення не передбачає права суб'єкта владних повноважень діяти на власний розсуд²³.

Такі ситуації, дійсно, трапляються, наприклад, при вирішенні місцевими радами питань надання земельних ділянок громадянам відповідно до вимог Земельного кодексу України²⁴. Однак зміст судового рішення

²² Кодекс адміністративного судочинства України (н 3).

²³ Там само.

²⁴ Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 07.01.2018).

із зобов'язанням місцевої ради прийняти рішення на користь позивача конфліктує зі способом прийняття рішень органами місцевого самоврядування. Місцеві ради є колегіальними органами і приймають рішення шляхом голосування і, відповідно, виконання цього судового рішення буде залежати від волі депутатів місцевої ради, а отже, немає жодної гарантії, що воно буде виконане. Причому згідно з чинним законодавством депутати місцевих рад не несуть юридичної відповідальності за результати голосування.

Висновки. Як можна побачити, навіть поверхневий огляд змісту нової редакції КАС України дає можливість виявити у ній декілька суттєвих смислових колізій. Навряд чи у цій статті описані всі смислові колізії, що мають місце. Подальший аналіз цього Закону та, мабуть, більшою мірою практика його застосування дадуть нові їх приклади. У зв'язку з цим постає питання про доцільність уніфікації процесуальних засад різних видів судочинства. Зрозуміло, що такі конструкції, як “примирення сторін” чи “зустрічний позов”, є цілком доцільними у цивільному чи господарському судочинстві, де вирішуються спори між юридично рівними суб'єктами, але для адміністративного судочинства вони виглядають дещо неприродно.

Безумовно, найкращим способом подолання колізій є внесення відповідних змін та доповнень до КАС України. Наступним кроком має стати розробка пропозицій щодо удосконалення його змісту з урахуванням потреб судової практики.

REFERENCES

List of legal documents

Legislation

1. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [The Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine]: Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] vid 6 lypnia 2005 r. № 2747-IV. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2005. № 35-36. № 37. St. 446 (in Ukrainian).
2. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [The Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine]: Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] vid 6 lypnia 2005 r. № 2747-IV (u redaktsii Zakonu Ukrainy [As Amended by the Law of Ukraine] vid 3 zhovtnia 2017 r. № 2147-VIII). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (accessed: 05.01.2017) (in Ukrainian).
3. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini [On Local Self-Government in Ukraine]: Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] vid 21 travnia 1997 r. № 280/97-VR. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (accessed: 05.01.2018) (in Ukrainian).
4. Pro vnesennia zmin do Hospodarskoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Tsyvilnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Kodeksu administratyvnoho sudochynstva Ukrainy

Дмитро Лук'янець

ta inshykh zakonodavchykh aktiv [On Amendments to the Economic Procedure Code of Ukraine, the Civil Procedure Code of Ukraine, the Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine and other Acts of Legislation]: Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] vid 3 zhovtnia 2017 r. № 2147-VIII. *Holos Ukrainy*. 2017. № 221-222 (in Ukrainian).

5. Zemelnyi kodeks Ukrainy [The Land Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] vid 25 zhovtnia 2001 r. № 2768-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (accessed: 07.01.2018) (in Ukrainian).

Dmytro Luk'yanets

NOTIONAL CONFLICTS IN THE RESTATED CODE OF ADMINISTRATIVE JUDICIAL PROCEDURE OF UKRAINE

ABSTRACT. Procedural laws underlying all types of judicial proceedings should comply with a range of requirements, one of them being no notional conflicts in the meaning of such laws. However, the legislator's attempted unification of the procedural bases of administrative, civil and commercial court procedure has entailed numerous conflicts in the restated Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine (hereinafter – CAJP of Ukraine). To some extent, this is linked to the specifics of tasks of administrative judicial procedure, to the specific features of the subject matter of public law disputes, and also to the legal status of participants of relevant cases.

The purpose of this article is to identify notional conflicts in the restated Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine and to analyze their possible impact on the process of administration of justice in administrative cases.

The author has identified the conflicts with regard to how the tasks of administrative judicial procedure are defined, in particular, those that the purpose of administrative judicial procedure in administrative cases of some types is incompatible with such tasks by its subject-matter. In particular, such cases may be seen among cases based on applications of subjects vested with power. Using as an example the analysis of the terms “court judgment” and “judgment of court”, the author identifies terminology-related conflicts. Conflicts associated with the problems of the analogy of statute and the analogy of law used in administrative judicial procedure are considered from the perspective of a possible risk that relevant provisions of the Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine may get double interpretation. The article describes a hidden conflict relating to the methods of court decision enforcement by local self-government authorities. Notional conflicts are identified with regard to court representation of subjects vested with power of some categories, in particular, local self-government authorities, as well as with regard to the possibility of resolving public law disputes through conciliation. Having analyzed the essence of the existing notional conflicts, the author doubts whether there is a need for some aspects of unification of different types of judicial proceedings with different nature.

Based on the research of the identified conflicts the conclusion is made that some of them, in particular those relating to the tasks of administrative judicial procedure and the use of the analogy of statute and the analogy of law, may complicate the

implementation of administrative judicial procedure, and therefore, should be resolved by making appropriate amendments and additions to the Code of Administrative Judicial Procedure of Ukraine, thus contributing to the improvement of the quality with which this type of justice is administered.

KEYWORDS: administrative judicial procedure, public law dispute; notional conflicts; conflicts in administrative judicial procedure.